

ЦЕНТРАЛІЗОВАНА СИСТЕМА ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК
ЦЕНТРАЛЬНА ДИТЯЧА БІБЛІОТЕКА ім. О.С.ПУШКІНА
«КНИЖЧИН ДІМ»

Крістіне Нестлінгер -

авторка книжок про неслухняних дітей

**Біобібліографічна довідка
(до 85-річчя від дня народження)**

Краматорськ, 2021 р.

УДК 016: 821

К 82

ББК 91

Крістіне Нестлінгер - авторка книжок про неслухняних дітей [Текст] : бібліографічна довідка до 85-річчя від дня народження письменниці / Дитяча центральна бібліотека ім.О. Пушкіна; уклад. Н. І. Якименко. – Краматорськ : ДЦБ імені О.С.Пушкіна, 2021. – 7 с.

Укладач:

Н. І. Якименко

Комп'ютерний набір:

Н. І. Якименко

Відповідальний за випуск:

Г. Л. Бахман

Дитяча центральна бібліотека ім. О.С.Пушкіна, Краматорськ, 2021
Тираж 10

Крістіне Нестлінгер

1936–2018

*Вона простягає своїм героям руку й підбадьорює:
«Розправляйте крила! Летіть, не бійтеся!
А якщо трапиться спіткнутися, розквасити носа — не біда!..
Ну ж бо, вище голову, глибоко вдихніть і кроком руш
прямо у двері, точніше — у життя!»*

Хайнц Яниш

Бунтарка за характером ця жінка прожила довге і цікаве життя. Її літературні герої запам'ятались читачам, твори увійшли до шкільних програм. Мова про Крістін Нестлінгер - знамениту австрійську дитячу письменницю, яка заслужено вважається одним з найбільш цікавих й оригінальних авторів світової дитячої літератури.

Творча спадщина мисткині надзвичайно багата: проза, вірші, п'єси, сценарії радіо— й телеспектаклів тощо. Відкритість письменниці, тонке розуміння нею людської психології, оптимізм і вміння дивитися на все з гумором забезпечують успіх її книжок насамперед серед дітей і підлітків у всьому світі.

Крістіне Нестлінгер народилася 13 жовтня 1936 р. ум. Відні (Австрія). Її батько був годинниковим майстром, а мати — вихователькою в дитячому садку. Дівчинка навчалася в гімназії в гуманітарному класі, де на все життя полюбила літературу.

Навчаючись у гімназії, Крістіне віддає перевагу вивченню літератури, іноземних мов і мистецтв. Після закінчення гімназії Крістіне вирішила стати художницею й вступила до Академії мистецтв у Відні, бо відчула в собі неабиякий потяг до малювання.

Крістіне Нестлінгер у віці 18 років

Отримавши диплом, деякий час Нестлінгер працювала художником-ілюстратором. Займалася графікою та ілюструвала книжки для дорослих.

**Віденська Академія мистецтв,
у якій навчалася К. Нестлінгер**

Коли у Крістіне народилися доньки Крістіана й Барбара, вона повністю присвятила себе їхньому вихованню. Саме для них письменниця вигадала Фредеріку — неслухняну дівчинку з малиновим волоссям, з якою постійно траплялися різні історії. Крістіне Нестлінгер спочатку створила серію малюнків, а пізніше записала історії, що розповідала дітям.

Так 1970 року виникла перша повість "Рудоволоса Фредеріка" / "Die feuerrote Friederike", яка одразу припала до душі читачам. Авторка принесла її в редакцію разом з ілюстраціями. Книгу одразу опублікували, але оформлював її інший художник. Малюнка самої авторки видавцям не сподобалися. Літературний дебют К. Нестлінгер був вдалим. Схвальні відгуки висловили як читачі, так і поважні критики. За цю книгу авторка отримала високу винагороду Європи — Літературну премію Фрідріха Бедекера.

Перша книжка Крістіне Нестлінгер

Молода авторка наполегливо працювала. І невдовзі одна за одною з'являються її нові книжки: "Діти з дитячого підземелля", "Троє поштових грабіжників" (1971), "Геть огіркового короля", "Чоловік для мами" (1972), "Чорний пан і великий собака", "Лети, колорадський жук!", "Маленький пан береться за справу" (1973), Конрад, або Дитина з бляшанки" (1975).

Кожна з них викликала широкий резонанс у читацькому колі: одні вважали їх занадто бунтарськими, не педагогічними, навіть шкідливими для дітей, а інші — чесними, відкритими, актуальними. Однак усі погоджувалися, що письменниця висвітлює реальні проблеми дітей і дорослих, що виникають у сучасному житті, і шукає вирішення складних питань. На прикладах історій персонажів (як позитивних, так і негативних) К. Нестлінгер розкриває теми дитячої самотності ("Дитина за обміном"), пошуку власного «Я» («Маргаритко, моя квітко»), підліткової кризи («Ільзе Янда, 14»), шукаючи витоки проблем дітей та підлітків насамперед у сімейних стосунках.

Літературна спадщина К. Нестлінгер

Не одне покоління дітей і підлітків зачитувалися книжками Нестлінгер, тож постає запитання: у чому полягає таємниця успіху письменниці та актуальності її творів для сучасних читачів, адже перші її книжки вийшли понад сорок років тому?

На думку української письменниці Наталки Малетич «найперша причина любові читачів – це чудове почуття гумору авторки. Кого не тішили в дитинстві пригоди Конрада – дивовижної дитини з бляшанки? Чому ж напівказковий сюжет видається читачам різного віку таким смішним? Письменниця гіперболізує ідею чемної, такої любої батькам дитини аж до гротеску. Вона показує, що такий нібито бажаний для батьків «скарб» може бути хіба що результатом технічного винаходу. Сама письменниця пригадує, що була «неорганізованою і буйною дитиною», викидала книги для зразкових дівчаток і вигадувала свої власні історії про Конрада, або про Хюго — дитину, яка не хотіла ставати дорослою».

Тож і доросла Нестлінгер залюбки ставить ідею чемності з ніг на голову: Конрад знає, що варто, можна і потрібно робити хлопчикові його віку, а його новоспечена мама пані Бартолотті – курить і лається, мов швець, усіяко балує його та, схоже, не має жодного уявлення про педагогіку. Проте при всіх її дивацтвах і кумедних рисах, вона справді може дати і дає те, що потрібно кожній дитині: щирю любов.»

Діапазон творчості письменниці надзвичайно широкий: вірші, оповідання для найменших, пародії на комікси, детективи, фантастичні повісті, літературні казки. Герої книг Кристини Нестлінгер — звичайні сучасні діти. Вони живуть не в ізольованому літературному світі, а по сусідству з нами, і, якщо постаратися, їх напевно можна зустріти.

У персонажах Нестлінгер читачі впізнають самих себе: недосконалих, які помиляються, шукачів виходу, що живуть нормальним життям з radoщами і негараздами. Її герої часто бувають товстими, противними, нахабними і боязкими. Діти можуть жахливо розлютитися, почати грубити і хуліганити. Але це тому, що «життя стає все поганішим», як каже Софі, героїня книги «Називають мене мурахоїдом».

Крістіне Нестлінгер

Авторка вважає, що в непослуху дітей найбільше винні дорослі. Вона розповідає не лише про дітей, а й про їх нервових матерів, безпорадних вчителів і про їхніх батьків, які завжди зайняті роботою. Найбільше їй не до душі дорослі, які забули своє дитинство, домашні тиранни.

Крістіне Нестлінгер пише цікаво не лише для менших дітей, а й для підлітків. Вона відчуває і розуміє їхні проблеми, страхи та комплекси, і, допомагаючи долати їх власним героям, допомагає тим самим і читачам. У цьому ще одна важлива причина її успіху і затребуваності серед молоді. Кому з підлітків, які ростуть і змінюються, не здавалося незугарним власне тіло – кому не завдавали клопоту клаповухість чи вайлуватість, окуляри, вугри та веснянки, неслухняне волосся, прагнення і нестача друзів, сумніви, чи тебе люблять. Героїня повісті «Обзивають мене Мурахоїдом» Тезі натомість потерпає через свій надто великий ніс. Вона так зациклюється на своїй проблемі, що їй видається, наче всі навколо тільки те й роблять, що говорять про неї та її ніс, тому стає страшенно замкнутою і самотньою. Можна уявити страждання дівчинки-підлітка, яка вважає себе мало що не чудовиськом, а надто в товаристві своєї вродливої сестри. Навіть друзі за листуванням Тезі відправляють сестрині фото, а не свої. Однак розвиток сюжету показує, що хоч зовнішність і важлива, а однак – не найважливіша, а в налагодженні стосунків передусім мають значення

особистісні риси – відвага, сила волі, працьовитість, товариськість, справедливість, уміння пробачати.

Улюбленицею читачів стала і Маргарита з повісті «Маргаритко, моя квітко». У Маргарити проблем уже значно більше, ніж зайва вага, яка, втім, теж набридає. Дівчина опиняється у вирі домашньої війни. Мама-домогосподиня не хоче, аби куховаріння їй надалі залишалося єдиним сенсом її життя, тож намагається знайти роботу, аби потім мати змогу навчатися. Тато, який звик до домашньої «няні», категорично проти, мотивуючи тим, що грошей вистачає, і не розуміє, що дружина прагне особистісного розвитку. Здавалось би, дрібниця збільшується до розміру катастрофи. Мама йде з двома доньками жити до подруги, тато з сином Гансиком залишається. Розпечений Гансик «заїдає» стрес, розростаючись до мегарозмірів та вигадуючи помсту невірним чоловікам і жінкам. Маргарита цілковито підтримує маму, адже розуміє, що та відразу після школи не могла вчитися, присвятивши час сім'ї і вихованню дітей. Від мами вона вчиться бути собою, і прикрий сімейний досвід також дає їй змогу розібратися у власних почуттях, зрозуміти, хто з двох симпатичних юнаків насправді її любить, а хто – маніпулює, тішачи власне самолюбство.

Самостійність, духовне зростання і фізичне вдосконалення – три кити, на яких тримається розвиток нестлінгерівських персонажів-підлітків. Хотілось би також побачити перекладеними українською інші гарні повісті Крістіне Нестлінгер про підлітків, зокрема — «Дитина за обміном», «Ільза Янда, років чотирнадцять», а також «Само собою і взагалі».

В Україні К. Нестлінгер знають за такими книжками: «Конрад, або Дитина з бляшанки» (переклад Є. Поповича), «Летіть, хрущі», «Пес іде у світ», «Начхати нам на огіркового короля», «Гном у голові» (переклад В. Василюка), «Обзивають мене Мурахоїдом» (переклад О. Мокровольського), «Маргаритко, моя квітко!» (переклад О. Сидор). Залишається сподіватися, що актуальні повісті Нестлінгер про важких підлітків і проблемні родини українські видавці також не оминуть увагою.

За роки творчості К. Нестлінгер отримала понад 30 літературних премій, як австрійських, так і міжнародних. Найвизначнішими серед них є Міжнародна премія імені Г. К. Андерсена (1984), Премія пам'яті Астрід Ліндгрєн (2003). Її книги перекладені на 38 мов світу, деякі екранізовані.

28 червня 2018 р. , на 81 році життя, серце відомої письменниці зупинилося. Її було поховано на Гернальському цвинтарі у м. Відні (Австрія). Але вона продовжує жити у своїх книгах, бо їх не можна не читати.

Отож, запрошуємо до подорожі і пропонуємо поринути у світ героїв творів Крістін Нестлінгер!

Бібліографія

(книги К. Нестлінгер, які є в фонді бібліотеки)

1. **Нестлінгер, К. Конрад, або Дитина з бляшанки** [Текст] : пригодницька повість / К. Нестлінгер ; худ. А. Василенко. - 6-те вид. - Вінниця : Теза, 2019. - 192 с. : іл. - (Пригодницька бібліотека).
2. **Нестлінгер, К. Конрад, або Дитина з бляшанки** [Текст] : пригодницька повість / К. Нестлінгер ; худ. А. Василенко. - 4-те вид. - Вінниця : Теза, 2017. - 192 с. : іл. - (Пригодницька бібліотека).
3. **Нестлінгер, К. Обзивають мене мурахоїдом** [Текст] : казкова повість / К. Нестлінгер ; худ. В. Богданюк. - 3-тє вид. - Вінниця : Теза, 2016. - 224 с. : іл.
4. **Нестлінгер К. Лоллипоп** [Текст] : повість / К. нестлінгер; рис. Е. савина. – М. : Детская література, 1979. – 94 с., ил.

Використані джерела:

1. **Кристин Нестлінгер** [Електронний ресурс] : [життя та творчість] // Вікіпедія : Вільна енциклопедія : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Кристин Нестлінгер](https://uk.wikipedia.org/wiki/Кристин_Нестлінгер). – Назва з екрана.
2. **Малетич, Н.** Гном у голові, або Про дитячу прозу Крістіне Нестлінгер [Електронний ресурс] // ЛітАкцент : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2012/07/13/hnom-u-holovi-abo-pro-dytjachu-prozu-kristine-nestlinher/>. – Назва з екрана.
3. **Книги, що творять добро** : до 75-річчя від дня народження австрійської письменниці Крістіне Нестлінгер : інформ. бібліогр. список для організаторів дит. читання / Держ. закл. «Нац. б-ка України для дітей» ; уклад. Н.Турчин. — К., 2011. — 12 с. // Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/pdf/Nestlinger-internet.pdf>. – Назва з екрана.
4. **Нестлінгер Крістіне** [Електронний ресурс] : Біографія // УкрЛіб. Бібліотека української літератури : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.ukrlib.com.ua/bio-zl/printit.php?tid=5793>. – Назва з екрана.

Склала:
Відповідальна за випуск:

Н. Якименко
Г. Бахман

Дитяча центральна бібліотека ім. О.С. Пушкіна, 2021 р. Тираж 10 прим.

